

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 29P/32/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123238845
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Štefčík
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2023:4123238845.2

Uznesenie

Okresný súd Prievidza vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX, toho času bývajúcu v B., C. XXXX/XX, dieťa rodičov D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B., C. F. XX, toho času B., G. H. XXXX/XX a A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., G. H. XXXX/XX, za účasti I. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B., J. XXX/XX, toho času bytom B., C. XXXX/XX, na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

Maloletá A. B., nar. XX.XX.XXXX, sa dočasne, najdlhšie do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, odovzdáva do starostlivosti I. A., nar. XX.XX.XXXX.

I. A., nar. XX.XX.XXXX je povinný po dobu účinnosti tohto neodkladného opatrenia osobne zabezpečovať sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, zastupovať ho v bežných veciach a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

II. Súd začína konanie o úprave rodičovských práv a povinností alebo o náhradnej starostlivosti k maloletému dieťaťu A. B., nar. XX.XX.XXXX.

III. Súd ustanovuje maloletému dieťaťu opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske.

IV. Úlohou opatrovníka je zastupovať maloleté dieťa v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 29P/32/2023, a to aj v prípadnom odvolacom konaní. Funkcia opatrovníka sa končí právoplatným skončením konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 29P/32/2023.

odôvodnenie:

(1) Súd začal dňa 14.09.2023 na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny konanie o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bola maloletá A. B. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti I. A., nar. XX.XX.XXXX.

(2) Návrh odôvodnili tým, že matka tvrdí, že otec maloletej nie je jej skutočným biologickým otcom. Skutočným biologickým otcom je I. A.. Matka maloletej ponechala v jeho starostlivosti, odmietla ju prevziať a vykonávať osobnú starostlivosť o ňu. Konanie o zapretie otcovstva bolo zastavené, rovnako konanie o určenie otcovstva k maloletej. I. A. sa sám považuje za biologického otca maloletej, absolvoval krvné testy, ktoré potvrdili, že je biologickým otcom. Má záujem zabezpečovať starostlivosť o maloletú. V jeho domácnosti nebola zistená nedostatočná starostlivosť o ňu. Matka sa o maloletú nezaujíma, nenavštevuje ju, na jej výživu neprispieva. Spolupráca s ňu je zlá. Otec o maloletú záujem neprejavuje, nepovažuje ju za svoje dieťa, nemá námietky proti tomu, že sa nachádza v domácnosti pána A.. Ošetrojúca lekárka opísala spoluprácu s matkou ako zlú, matka je nespoľahlivá, dieťa sprevádza na prehliadky pán A.. Matka už dlhšiu dobu nezabezpečuje starostlivosť o maloletú, jej vzťah k nej je ľahostajný, starostlivosť zabezpečuje domnelý otec s pomocou svojej rodiny. Matka na výživu neprispieva. Aktuálny stav je potrebné upraviť aj formálne, aby mohol p. A. riešiť záležitosti maloletej.

(3) Vec pôvodne napadla na tunajší súd pod spisovou značkou 24P/29/2023, pričom bola postúpená na konanie a rozhodnutie Okresnému súdu Nitra, pretože ten naposledy rozhodoval v konaní o starostlivosti o maloletú. Okresný súd Nitra následne preniesol príslušnosť na tunajší súd, spis bol tunajšiemu súdu doručený 22.09.2023, pričom na pracovisko došiel 26.09.2023.

(4) Súd aplikoval pre konanie o neodkladnom opatrení nasledujúce právne predpisy:

(5) Podľa § 28 ods. 1, ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“) súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

(6) Podľa § 44 ods. 1 ZR náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

(7) Podľa § 45 ods. 1 ZR ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

(8) Podľa § 45 ods. 3 ZR v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

(9) Podľa § 54 ods. 1, ods. 2 ZR náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

(10) Podľa § 360 ods. 1, ods. 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

(11) Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

(12) Podľa § 361 CMP súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

(13) Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

(14) Podľa § 367 ods. 4 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

(15) Podľa § 2 ods. 1, ods. 2 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

(16) Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

(17) Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

(18) Podľa § 327 CSP ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, súd taký návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní; ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

(19) Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

(20) Podľa § 329 ods. 1 až ods. 3 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací

súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

(21) Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

(22) Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa (104/1991 Zb.) záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

(23) Podľa čl. 5 ZR Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a. úroveň starostlivosti o dieťa,
- b. bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c. ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d. okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e. ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f. podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g. názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h. podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i. využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

(24) Súd po preštudovaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a obsahu spisu dospel k záveru, že návrh je v celom rozsahu dôvodný.

(25) O maloletú ani jej matka, ani jej otec nezabezpečujú žiadnu starostlivosť. Je v starostlivosti I. A., o ktorej ale nebolo nijako rozhodnuté. Ten je podľa vlastného tvrdenia biologickým otcom maloletej. Táto skutočnosť vyplýva z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 56P/1/2023, v ktorom sa nachádza kópia znaleckého posudku znalca doc. Ing. Radoslava Žideka, PhD. č. 35/2023, z ktorého vyplýva, že I. A. je biologickým otcom maloletej A. B.. Je potrebné skutočný stav – v starostlivosti koho sa maloletá skutočne nachádza – legalizovať aj rozhodnutím súdu, aby I. A., vo faktickej starostlivosti ktorého maloletá je, mohol realizovať všetky práva so starostlivosťou spojené, a to v takom rozsahu, ako keby mal maloletú zverenú do náhradnej osobnej starostlivosti. Súd zároveň rozsah jeho oprávnení a povinností vymedzil výrokom tohto rozhodnutia, pričom trvanie účinkov tohto rozhodnutia obmedzil do skončenia konania vo veci samej. Rozhodnutie o starostlivosti o maloletú pritom nemôže vyčkať do rozhodnutia vo veci samej, pretože je potrebné, aby aj do rozhodnutia vo veci bola riadne zabezpečovaná všestranná starostlivosť o maloletú. Preto je dôvodné rozhodnúť neodkladným opatrením, bez nariadenia pojednávania a bez riadneho dokazovania, len na podklade osvedčených skutočností. Súd bude v konaní vo veci samej riadne pokračovať a po riadne vykonanom dokazovaní môže rozhodnúť o zverení maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti I. A., prípadne aj o zverení do starostlivosti inej osoby, ak vyjdú najavo skutočnosti odôvodňujúce taký postup.

(26) Podľa § 23 ods. 2 CMP ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie.

(27) Súd z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zistil, že je dôvodné začať konanie vo veci samej. Rodičia maloletej (zapísaní v rodnom liste) nevykonávajú riadne svoje rodičovské práva a povinnosti. Skutočnú starostlivosť o ňu zabezpečuje iná osoba. Je potrebné preveriť výkon rodičovských práv a povinností rodičmi maloletej a posúdiť, či nie je dôvod na zásah do rodičovských práv a povinností, prípadne odňatie maloletej zo starostlivosti rodičov a jej zverenie do niektorej z foriem náhradnej starostlivosti.

(28) Súd o neodkladnom opatrení rozhodol v zmysle § 329 ods. 1 CSP bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

(29) Podľa § 31 ods. 2, ods. 3 ZR žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom

alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“). Kolízneho opatrovníka súd ustanoví aj v prípadoch, ak maloleté dieťa nemá zákonného zástupcu alebo ak zákonný zástupca nemôže z vážneho dôvodu maloleté dieťa v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať.

(30) Podľa § 2 ods. 1 zákona č. CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

(31) Podľa § 68 ods. 1, ods. 2 CSP v rozsahu, v akom nemá fyzická osoba spôsobilosť samostatne konať pred súdom, koná za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník. Procesný opatrovník je osoba ustanovená z dôvodov uvedených v tomto zákone súdom, ktorý spor prejednáva a rozhoduje.

(32) Podľa § 69 CSP súd ustanoví procesného opatrovníka fyzickej osobe, ktorá nemôže samostatne konať pred súdom a nemá zákonného zástupcu. Rovnako postupuje, ak zákonný zástupca nemôže za fyzickú osobu konať alebo ak je nečinný.

(33) Podľa § 117 CMP ak treba, aby za maloletého konal opatrovník, súd na návrh ustanoví za opatrovníka najmä blízku osobu maloletého, u ktorej je predpoklad, že bude konať v záujme maloletého, ak s ustanovením súhlasí. Inak ustanoví za opatrovníka orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

(34) Zákonnými zástupcami maloletého dieťaťa sú jeho rodičia. V konaní pred súdom ho zastupovať nemôžu, ak sú obaja jeho účastníkmi. Ak dieťa nemôže zastupovať zákonný zástupca, súd mu ustanoví na zastupovanie v konaní opatrovníka.

(35) Opatrovníkom maloletého dieťaťa by mala byť najmä blízka osoba, u ktorej je predpoklad, že bude konať v záujme maloletého dieťaťa a ktorá s ustanovením súhlasí. V prípade, ak takej osoby niet, súd ustanoví za opatrovníka orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (úrad práce, sociálnych vecí a rodiny).

(36) Vzhľadom k tomu, že žiadnu inú vhodnú osobu účastníci za opatrovníka doteraz nenavrhlí a súd ani pri vlastnej činnosti žiadnu takú osobu nezistil, rozhodol tak, že za opatrovníka ustanovil orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske. Zároveň súd vymedzil rozsah oprávnení ustanoveného opatrovníka. V prípade, ak by sa v priebehu konania zistila iná vhodná osoba, ktorá by mohla byť za opatrovníka ustanovená, súd môže na návrh alebo aj bez návrhu rozhodnutie o ustanovení opatrovníka zmeniť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu vo výroku I. m o ž n o podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske (§ 355 ods. 2, § 357 písm. d) CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Proti výrokom II. , III. a IV. odvolanie prípustné nie je.